

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ
กับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

The Relationship between the Characteristics of Professional School
Administrators and the Management of Teaching and Learning
in Small Schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2

จุฑามาศ นามบุตร^{1*} และธารินี กิตติกาญจนโสภณ²

Jutammat Nambut^{1*} and Tarinee Kittikanjanasophon²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 144 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.972 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ((Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

^{1,2} Educational Administration Program, Faculty of Education, Bangkok Thonburi University

*Corresponding Author, e-mail: 6533100111@bkkthon.ac.th

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the characteristics of professional school administrators and the management of teaching and learning in small schools and 2) examine the relationship between the characteristics of professional school administrators and the management of teaching and learning in small schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2. The study employed a survey research design with a population of 144 teachers in the academic year 2023. The samples were categorized using Krejcie and Morgan's sample size and were selected by simple random sampling. The instrument was a questionnaire with a reliability of 0.972. Mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient were used to analyze the data.

The findings revealed that 1) the overall characteristics of professional school administrators and the management of teaching and learning in small schools of teachers were at a high level, and 2) the relationship between using empowerment by the characteristics of professional school administrators and the management of teaching and learning in small schools of teachers was positively correlated at the highest level with a significance level of .01.

Keywords: characteristics of professional school administrators, management of teaching and learning, educational administrators

บทนำ (Introduction)

ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการศึกษาของไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เช่น ในปัจจุบันนี้สังคมต้องการสิ่งใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศเพื่อแข่งขันกับนานาประเทศ ก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนหรือการพัฒนาของเดิมให้ดียิ่งขึ้นเป็นความสามารถทางสติปัญญาในรูปแบบหนึ่งที่จะคิดได้หลายทิศทางหลากหลายรูปแบบโดยไม่มีขอบเขต สิ่งที่มีชีวิตเท่านั้นที่จะมีความสร้างสรรค์ เนื่องจากการสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวบนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สามารถ

ก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นในปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะของผู้บริหาร จึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ (Akkachan, 2017)

การบริหารสถานศึกษาคืองานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งจำแนกเป็นหมวดหมู่ แตกต่างกันไปตามลักษณะงานตามโครงสร้างของการจัดองค์กร ตามระบบการศึกษาและตามแนวคิด ของนักบริหารการศึกษาแต่ละคน บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญต้องใช้ความเป็นหัวหน้า ในการใช้อำนาจและตำแหน่งที่มีในการบริหารจัดการให้การศึกษาของสถานศึกษาได้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางบริบทหลากหลายส่วนนั้น น่าจะเปรียบได้กับผู้บริหารมืออาชีพเปรียบประดุจหัวจักรสำคัญของขบวนรถไฟ ยุคปฏิรูปการศึกษาที่จะทำ หน้าที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนขบวนรถไฟไปสู่เป้าหมายที่กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ คุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในเขตพื้นที่การศึกษา (Pahae, 2010)

ในปีการศึกษา 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้ให้ความสำคัญ กับคุณลักษณะของผู้บริหารต้องมีความเป็นมืออาชีพการจัดการเรียนการสอนรวมถึงความสามารถ ที่พึงประสงค์ เพราะการบริหารจัดการการเรียนการสอน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจะดูเหมือน เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ด้วยพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ส่วนใหญ่คือโรงเรียนเล็ก ๆ ที่กระจายตัวอยู่ในชุมชนที่อยู่ห่างไกล ซึ่งได้มีการนำเสนอกันอย่างหลากหลาย เนื่องจากมีปัญหา การจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ที่จะให้ ผู้บริหารสถานศึกษาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาวิจัยเรื่องนี้มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากความสัมพันธ์ ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้บริหาร ที่มีลักษณะที่มีความเหมาะสม จะสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพได้อย่างไร ผู้วิจัย จึงได้ศึกษาว่าผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะแบบใด ที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาของในโรงเรียนขนาดเล็ก มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถส่งเสริมพัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนได้ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพกับการจัดการเรียน การสอนโรงเรียนขนาดเล็ก จึงเป็น สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาเพื่อการพัฒนาการศึกษาในอนาคตคุณลักษณะ ของผู้บริหารมืออาชีพ จึงนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จ ในการจัด การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

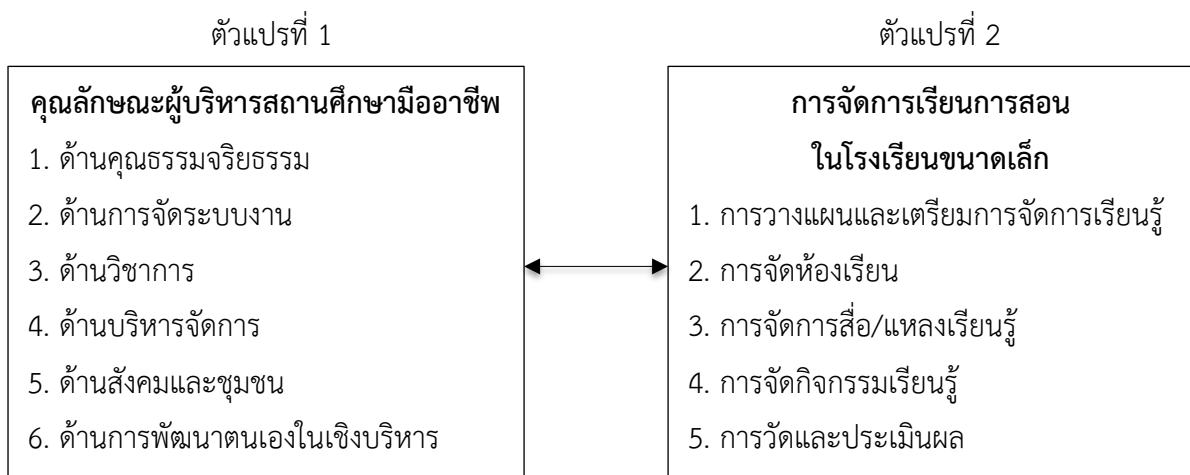
1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรที่ 1 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก จากแนวคิดของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (Intitute for Educational Administration Development, 2005) และสังเคราะห์ตัวแปรที่ 2 การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก จากแนวคิดของ Chotwichasirikul and Tharpruangthong (2017) Sritiam, Suttasiri, Wangcham and Boonmaphi (2024) และ Mamangkhang and Thinsandee (2024) รายละเอียด ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 230 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูป ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพกับการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.972 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20-0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลนำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ผ่าน Google Form ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 144 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ขนาดเล็ก มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจีนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสังคมและชุมชน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ด้าน วิชาการ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดระบบงาน ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ (X_{tot})	ทัศนคติของครู			
	M	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการจัดระบบงาน (X_2)	4.21	0.38	มาก	5
2. ด้านวิชาการ (X_3)	4.57	0.48	มากที่สุด	3
3. ด้านบริหารจัดการ (X_4)	4.46	0.43	มาก	4
4. ด้านสังคมและชุมชน (X_5)	4.91	0.30	มากที่สุด	1
5. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร (X_6)	4.64	0.45	มากที่สุด	2
รวม (X_{tot})	4.60	0.41	มากที่สุด	

2. ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนรู้ การจัดการ ห้องเรียน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลทางการเรียนรู้ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ขนาดเล็ก

การบริหารจัดการเรียนการสอน (Y_{tot})	ทัศนคติของครู			
	M	SD	แปลผล	ลำดับ
1. การจัดการห้องเรียน (Y_1)	4.56	0.50	มากที่สุด	3
2. การวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนรู้ (Y_2)	4.61	0.45	มากที่สุด	2
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Y_3)	4.77	0.47	มากที่สุด	1
4. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ (Y_4)	4.53	0.38	มากที่สุด	4
5. การวัดและประเมินผลทางการเรียนรู้ (Y_5)	4.49	0.41	มาก	5
รวม	4.69	0.50	มากที่สุด	

3. คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

คุณลักษณะ ผู้บริหารสถานศึกษา มีอาชีพ	การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁	.979**	.983**	.962**	.901**	.936**	.978**
X ₂	.920**	.919**	.888**	.961**	.962**	.949**
X ₃	.967**	.980**	.983**	.903**	.940**	.981**
X ₄	.914**	.890**	.850**	.972**	.956**	.934**
X ₅	.828**	.848**	.848**	.931**	.904**	.888**
X ₆	.968**	.947**	.915**	.951**	.948**	.968**
X _{tot}	.975**	.974**	.953**	.976**	.982**	.994**

หมายเหตุ: ** $p < .01$ ผู้วิจัยกำหนดตัวแปร X แทน คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ และ Y แทน การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อันเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจในบทบาทและความสำคัญของการพัฒนา และสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีขึ้นในโรงเรียน มักบ่งบอกถึงความสำเร็จของโรงเรียนในด้านการศึกษา และเป็นผลต่อผลการเรียนของนักเรียน คุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร การสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ความสามารถสื่อสารและสร้างความเชื่อมั่นให้กับครูและนักเรียน การบริหารจัดการทรัพยากร ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครูและนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งเป็นผลให้มีคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ

Namwongchai (2019) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมีอาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Srisap (2022) ที่ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Suaree, Pusara, and Tharasrisutti (2022) ที่ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนตรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sritiam, Suttasiri, Wangcham and Boonmaphi (2024) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กในยุคดิจิทัลของอำเภอไทรงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด

2. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ มีผลต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก การที่ผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดีทั้งในภาพรวม และในแต่ละด้านจะช่วยเสริมสร้างฐานการบริหารจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก การเสริมสร้างคุณลักษณะผู้บริหารที่เหมาะสมอาจส่งผลต่อการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กได้ในทั้งระดับภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Teansongrasami and Sangsawang (2021) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prapatson, Boonprasert and Mangkang (2022) ที่ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1.1 ด้านสังคมและชุมชน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งนอกและในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อย ดังนั้น ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้ในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสถานศึกษาตามแบบหน่วยงานสังกัดเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์และบริการชุมชน

1.2 ด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า ยังอยู่ในเกณฑ์มีค่าเฉลี่ยน้อย ดังนั้นผู้บริหารควรมีการส่งเสริมมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์พฤติกรรม และ กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามระดับชั้นมีการวัดและ ประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามระดับชั้น มีการวัดและประเมินผลการเรียนกระทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนมีการวัดและประเมินผลการเรียนครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนดด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามระดับชั้น นำข้อมูลจากการวัดประเมินผลการเรียนมาวิเคราะห์ ทบทวนเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของผู้บริหารมืออาชีพกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

References

- Akkachan, R. (2017). *Model for Developing Creative Leadership of Teachers in Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission in the Upper Northeast*. (Doctoral Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University). [In Thai].
- Chotwichasirikul, S. and Tharpruangthong, S. (2017). Guidelines of the Academic Administration of Small Schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 3. In *Research 4.0 Innovation and Development SSRU's 80th Anniversary* (pp.2874-2884). Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University. [In Thai].
- Institute for Educational Administration Development. (2005). *Characteristics of Professional School Administrators of the Institute for Educational Administration Development, Ministry of Education in Educational Administration: Professional Administrators*. Nonthaburi: Phinthupan. [In Thai].

- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607–610.
- Mamangkhang, A and Thinsandee, T. (2024). Academic Administration of Small Schools in Educational Quality Development 4 of Lam Nam Young under Roi Et Primary Educational Service Area Office 3. *MBU Roi Et Journal of Global Education Review*, 4(1), 16-30. [In Thai].
- Namwongchai, L. (2019). *Desired Characteristics of Professional Administrators in Schools under the Jurisdiction of the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office*. (Master Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University). [In Thai].
- Pahae, S. (2010). The Development of the Teaching Profession towards the Educational Reform Era in the Second Decade. *In the Proceedings of the Academic Seminar on Comprehensive Teacher Development according to the Educational Reform Strategy in the Second Decade (2009-2018) for Teachers and Educational Personnel under Phrae Primary Educational Service Area Office 2* (pp. 1–12). Phrae: Phrae Primary Educational Service Area Office 2. Retrieved from https://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2012/7/1860_5273.pdf. [In Thai].
- Prapatson, S., Boonprasert, A. and Mangkang, P. (2022). Characteristics of Professional Administrators Affecting Administration of Schools under Samuprakan Primary Educational Service Area Office 2. *Journal of Graduate School, Sakon Nakhon Rajabhat University*, 19(86), 89-105. [In Thai].
- Srisap, K. (2022). Characteristics of Professional Administrators Affecting the Effectiveness of School Administration under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. (Master Thesis, Sakon Nakhon Rajaphat University). [In Thai]
- Sritiam, S., Suttasiri, S., Wangcham, S. and Boonmaphi, T. (2024). The Academic Administration of Small Schools in the Digital Age of Sai Ngam District under the Kamphaeng Phet Primary Service Area Office 1. *Journal of MCU Ubon Review*, 9(1), 1091-1102. [In Thai].
- Suaree, K., Pusara, R., and Tharasrisutti, P. (2022). Classroom Management for Supporting Learning Skills in the 21st Century in Small Size Schools under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 1. *Santipol College Academic Journal*, 8(2), 75-84. [In Thai].

Teansongrasami, J. and Sangsawang, W. (2021). The Relationship between Characteristics of Administrators and Academic Administration in Educational Institutions under Prachuapkhirikhan Primary Educational Service Area Office 1. *HRD Journal*, 12(1), 23-40. [In Thai].